

Zbiór Orzeczeń

Sprawa C-175/11

**H.I.D. i B.A.
przeciwko
Refugee Applications Commissioner i in.**

[wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez High Court (Irlandia)]

Odesłanie prejudycjalne — Wspólny europejski system azylowy — Wniosek obywatela państwa trzeciego o nadanie statusu uchodźcy — Dyrektywa 2005/85/WE — Artykuł 23 —

Możliwość skorzystania z procedury priorytetowego rozpoznania wniosku u udzielenie azylu — Procedura krajowa przewidująca zastosowanie procedury priorytetowej przy rozpatrywaniu wniosków złożonych przez osoby należące do pewnej kategorii zdefiniowanej według kryterium przynależności państwowej lub kraju pochodzenia — Prawo do skutecznego środka zaskarżenia — Artykuł 39 wspomnianej dyrektywy — Pojęcie sądu lub trybunału w rozumieniu tego artykułu

Streszczenie – Wyrok Trybunału (druga izba) z dnia 31 stycznia 2013 r.

1. *Kontrole graniczne, azyl i imigracja — Polityka azylowa — Procedura nadawania i cofania statusu uchodźcy w państwach członkowskich — Dyrektywa 2005/85 — Uregulowanie krajowe umożliwiające przyspieszony lub priorytetowy tryb rozpatrywania wniosków o udzielenie azylu — Dopuszczalność — Naruszenie zasady niedyskryminacji — Brak*

(dyrektywa Rady 2005/85, art. 8 ust. 2, art. 23 ust. 3, 4)

2. *Prawo Unii Europejskiej — Zasady — Prawo do skutecznej ochrony sądowej — Ustanowienie w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej*

(Karta praw podstawowych Unii Europejskiej, art. 47; dyrektywa Rady 2005/85, art. 39)

3. *Pytania prejudycjalne — Wystąpienie do Trybunału — Sąd krajowy w rozumieniu art. 267 TFUE — Pojęcie — „Refugee Appeals Tribunal” (organ odwoławczy od decyzji irlandzkiego organu odpowiedzialnego za rozpatrywanie wniosków o udzielenie azylu) — Zaliczenie*

(art. 267 TFUE)

4. *Kontrole graniczne, azyl i imigracja — Polityka azylowa — Procedura nadawania i cofania statusu uchodźcy w państwach członkowskich — Dyrektywa 2005/85 — Prawo do skutecznego środka prawnego przed sądem — Uregulowanie krajowe umożliwiające osobie ubiegającej się o azyl wnieść środek odwoławczy od decyzji organu rozpatrującego do sądu lub trybunału takiego jak Refugee Appeals Tribunal — Instancja, w szcztkowy sposób podlega uprawnieniom dyskrecjonalnym ministra w wypadku wydania decyzji negatywnej — Przyznana osobie ubiegającej się o azyl możliwość zaskarżenia decyzji instancji odwoławczej do sądu wyższej instancji lub zakwestionowania ważności decyzji właściwego organu bezpośrednio przed nim — Możliwość wniesienia odwołania od decyzji sądu wyższej instancji — Dopuszczalność uregulowania krajowego w związku z okolicznością, że skuteczność środków odwoławczych uzależniona jest od systemu administracyjnego i sądowego każdego państwa członkowskiego postrzeganego jako całość*

(dyrektywa Rady 2005/85, art. 39)

1. Artykuł 23 ust. 3 i 4 dyrektywy 2005/85 w sprawie ustanowienia minimalnych norm dotyczących procedur nadawania i cofania statusu uchodźcy w państwach członkowskich należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie temu, by państwo członkowskie mogło zastosować, w poszanowaniu podstawowych zasad i gwarancji określonych w rozdziale II tej dyrektywy, przyspieszony lub priorytetowy tryb rozpatrywania w odniesieniu do niektórych kategorii wniosków o udzielenie azylu zdefiniowanych według kryterium przynależności państwowej lub kraju pochodzenia wnioskodawcy.

W istocie państwa członkowskie dysponują pod kilkoma względami swobodą uznania w zakresie wdrażania przepisów dyrektywy 2005/85 z uwagi na specyfikę swego prawa krajowego, w tym w zakresie wdrażania procedury nadawania i cofania statusu uchodźcy. Po pierwsze na mocy art. 23 ust. 3 dyrektywy państwa członkowskie mogą nadać priorytet lub przyspieszyć rozpatrywanie wniosku, w tym wtedy, gdy istnieje prawdopodobieństwo, że wniosek jest dobrze uzasadniony lub gdy wnioskodawca jest osobą o szczególnych potrzebach. Po drugie, na mocy art. 23 ust. 4 państwa członkowskie mogą skorzystać z procedury priorytetowej lub przyspieszonej, opierając się na jednym z piętnastu szczególnych powodów uzasadniających zastosowanie takiej procedury. Z brzmienia tych przepisów wynika, że katalog wniosków, które mogą być przedmiotem rozpatrywania priorytetowego lub przyspieszonego, ma charakter orientacyjny, a nie wyczerpujący, zatem państwa członkowskie mogą zdecydować o rozpatrzeniu w trybie priorytetowym lub przyspieszonym także wniosków, które nie należą do żadnej z kategorii wymienionych we wspomnianym art. 23 ust. 4, pod warunkiem że będą przestrzegane podstawowe zasady i gwarancje, o których mowa w rozdziale II wspomnianej dyrektywy.

Jeżeli chodzi o zasadę niedyskryminacji, w systemie ustanowionym dyrektywą kraj pochodzenia i przynależność państwowa wnioskodawcy odgrywają decydującą rolę. Z art. 8 ust. 2 lit. b) wspomnianej dyrektywy wynika bowiem, że kraj pochodzenia ma wpływ na decyzję organu rozpatrującego, ponieważ ten ostatni jest zobowiązany do pozyskania informacji na temat ogólnej sytuacji panującej w tym kraju w celu ustalenia, czy dla osoby ubiegającej się o azyl istnieje – lub czy nie istnieje – niebezpieczeństwo i, zależnie od przypadku, potrzeba objęcia tej osoby międzynarodową ochroną.

Jednakże w celu uniknięcia dyskryminacji osób ubiegających się o azyl, które pochodzą z określonego państwa członkowskiego i których wnioski są przedmiotem procedury priorytetowej, wobec tych, które pochodzą z innych państw członkowskich i których wnioski są rozpatrywane w normalnym trybie, procedura priorytetowa nie może pozbawiać wnioskodawców należących do pierwszej ze wspomnianych kategorii gwarancji wymaganych przez art. 23 dyrektywy 2005/85, które stosują się do wszystkich trybów rozpatrywania.

(por. pkt 63, 64, 67, 69–71, 73, 74, 77; pkt 1 sentencji)

2. Zobacz tekst orzeczenia.

(por. pkt 80)

3. Zobacz tekst orzeczenia.

(por. pkt 83, 88, 95–97, 105)

4. Artykuł 39 dyrektywy 2005/85 w sprawie ustanowienia minimalnych norm dotyczących procedur nadawania i cofania statusu uchodźcy w państwach członkowskich, należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie obowiązywaniu przepisów krajowych, które pozwalają osobie ubiegającej się o azyl wnieść środek odwoławczy od decyzji organu rozpatrującego do sądu lub trybunału takiego jak Refugee Appeals Tribunal i zaskarżyć rozstrzygnięcie tego ostatniego do sądu wyższej instancji albo zakwestionować ważność decyzji takiego organu przed tym sądem wyższej instancji, którego orzeczenia mogą być przedmiotem odwołania do sądu najwyższego danego państwa członkowskiego.

(por. pkt 98, 105; pkt 2 sentencji)